

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 18 september 2023
doorkiesnummer
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
ons kenmerk
uw kenmerk
cc
bijlage(n)
onderwerp Advies Verzamelbesluit gegevensverwerking politie en justitie
2024

Geachte ,

Bij brief van 6 juli 2023, kenmerk , verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de ‘Raad’) advies uit te brengen inzake het ontwerp Verzamelbesluit gegevensverwerking politie en justitie 2024 (het ‘Verzamelbesluit’).

Het onderstaande advies omvat enkel privacyrechtelijke opmerkingen ten aanzien van de verstrekking van politiegegevens aan de Politieacademie.

HET BESLUIT

Het Verzamelbesluit betreft een verzameling van juridisch-inhoudelijke wijzigingen van bestaande regelingen.¹ Daarnaast bevat het Verzamelbesluit enkele technische wijzigingen en worden bepaalde artikelonderdelen waar nodig geactualiseerd of uitgebreid. De wijzigingen bestaan voornamelijk uit de toevoeging van grondslagen voor de verstrekking van justitiële en strafvorderlijke gegevens en politiegegevens, en houden in een enkel geval het vervallen van een grondslag voor gegevensverstrekking in.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

¹ Te weten het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens, het Besluit politiegegevens, het Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten, het Besluit politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren, het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen en het Besluit verplichte politiegegevens.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 18 september 2023
kenmerk
pagina 2 van 3

ADVIES

Artikel II onderdeel C: wijziging artikel 4:3, eerste lid en vijfde lid Besluit politiegegevens

Met de wijzigingen in artikel 4:3, eerste lid en vijfde lid Besluit politiegegevens wordt voornamelijk beoogd de grondslagen voor de verstrekking van politiegegevens uit te breiden ten behoeve van een goede taakuitvoering. De uitbreiding strekt zich mede uit tot het verstrekken van politiegegevens aan de Politieacademie door de toevoeging van onderdeel z aan het eerste lid van artikel 4:3 van het Besluit Politiegegevens. Met betrekking tot deze uitbreiding merkt de Raad op dat de Politieacademie ingevolge artikel 73 van de Politiewet 2012 een zelfstandig bestuursorgaan is, dat geen onderdeel uitmaakt van het landelijke politiekorps zoals bedoeld in artikel 25 van de Politiewet 2012. Middels de voorgestelde uitbreiding van de grondslag zoals opgenomen in dit Verzamelbesluit, wordt de (structurele) verstrekking van politiegegevens aan de Politieacademie gerealiseerd. Hiermee lijkt de reguliere belangenafweging ten behoeve van onderzoek, zoals opgenomen in artikel 22 Wet politiegegevens, op de Politieacademie niet langer van toepassing te zijn voorafgaand aan de verstrekking van politiegegevens. In aanvulling hierop wijst de Raad erop dat:

- de waarborgen met betrekking tot de toevoeging van de Politieacademie in artikel 4:3 Besluit Politiegegevens slechts hun grond vinden in de Nota van Toelichting van dit Verzamelbesluit en uit de Nota niet duidelijk blijkt op welke wijze de politie de in deze toelichting genoemde waarborgen zal toepassen bij het gebruik van politiegegevens door de Politieacademie;
- uit de Nota van Toelichting niet duidelijk blijkt op welke wijze de politie het goede gebruik van politiegegevens door de Politieacademie zal verifiëren;
- het opnemen van het woord 'in beginsel' op pagina 26 van de Nota van Toelichting vragen oproept, gezien de ontvanger van politiegegevens gehouden is tot geheimhouding;
- de Politieacademie ingevolge de Nota van Toelichting in eerste instantie moet onderzoeken of met 'gepseudonimiseerde' of gefingeerde casussen gewerkt kan worden. Slechts bij het niet kunnen bereiken van het lesdoel, kan zij overgaan tot het gebruikmaken van politiegegevens uit afgesloten onderzoeken op voorwaarde dat dit op de minst inbreukmakende wijze gebeurt. Hiermee lijkt het zwaarwegend belang in verband te worden gebracht met een lesdoel, waarbij onduidelijk is wanneer een lesdoel een zwaarwegend belang zou kunnen dienen;
- niet duidelijk valt af te leiden of met 'afgesloten onderzoeken', zoals genoemd op pagina 25 van de Nota van Toelichting de onderzoeken bij de politie worden bedoeld of de strafrechtelijke onderzoeken die onder de rechter zijn (geweest). Ook is niet duidelijk of de politiegegevens in 'gepseudonimiseerde' casussen enkel afkomstig zijn van zaken die niet meer onder de rechter zijn. Wanneer immers gebruik gemaakt zal worden van politiegegevens uit lopende onderzoeken, kan dit mogelijk consequenties hebben voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 18 september 2023
kenmerk
pagina 3 van 3

Naar aanleiding van de genoemde punten, adviseert de Raad om de grondslag voor de uitbreiding voor de verstrekking van politiegegevens aan de Politieacademie te voorzien van nadere omschrijving in zowel artikel 4:3 van het Besluit Politiegegevens als in bijbehorende Nota van Toelichting. Tevens verzoekt de Raad om de genoemde punten in de Nota van Toelichting van dit Verzamelbesluit nader te verduidelijken.

WERKLAST

Zoals reeds uit de Nota van Toelichting blijkt, verwacht de Raad dat in het kader van dit Verzamelbesluit de uitvoeringsconsequenties, financiële gevolgen en administratieve lasten voor de Rechtspraak beperkt zullen zijn.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het Verzamelbesluit, maar geeft u in overweging om het Verzamelbesluit op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Verzamelbesluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Verzamelbesluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

Lid Raad voor de rechtspraak